

ÎNCHEIERE

02 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecător – Svetlana Filincova

Judecători – Iurie Bejenaru, Luiza Gafton

examinând admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Bolocan Ludmila, în interesele Valentinei Grima,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Grima Valentinei către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei și Direcția generală asistență socială a Consiliului mun. Chișinău, privind recunoașterea dreptului încălcat prin acțiunile, inacțiunile autorităților publice și încasarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Grima Valentina și menținută hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 27 mai 2016,

c o n s t a t ă :

La 21 aprilie 2015, Grima Valentina s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei și Direcția generală asistență socială a Consiliului mun. Chișinău prin care a solicitat, inclusiv, prin cererea de concretizare a pretențiilor: recunoașterea dreptului încălcat prin acțiunile/inacțiunile autorităților publice; încasarea din contul părâților, în mod solidar în beneficiul reclamantei a prejudiciului moral în cuantum de 20000 lei.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că este pensionară, iar potrivit fișei medicale de ambulatoriu se află la evidență medicală cu diagnosticul Encefalopolineuro-terapie gradul II, formă mixtă cu dereglări vegetativ-senzitive, lumbalgie verterbrogenă din anul 2003, din anul 2005 se află la evidență medicală cu ciroză hepatică virală B+D, compensată, din anul 2007 se află sub supraveghere pe motivul aterosclerozei obliterante a vaselor membrelor inferioare, dislipidemie, din anul 2008 se află la evidență cu colită cronică spastică, din octombrie 2014 s-a stabilit diagnosticul lipomatoză, lipom antebrațului stâng, motiv pentru care trebuie să suporte mai multe intervenții chirurgicale pentru a înlătura acest lipom.

A mai menționat că primește o pensie în cuantum de 824 lei, indemnizația de 100 lei, 40% alocație pentru încălzirea pe timp de iarnă și încă 250 lei pentru perioada de iarnă, respectiv nu-i ajung bani pentru acoperirea cheltuielilor de întreținere.

Astfel, existența reclamantei este compromisă de sărăcie, malnutriție, socială și boală, ceea ce a diminuat încrederea ei față de autoritățile publice, astfel bătrânețea este percepută de aceasta ca un risc social și economic, situație ce îi provoacă suferințe psihice fizice și morale.

Potrivit estimărilor statistice în prima jumătate a anului 2014, un cetățean al

Republicii Moldova a avut nevoie de 1667,70 lei pentru a-și asigura minimumul de existență, respectiv coșul minim de consum este de 1650 lei lunar. Prin urmare, pensia minimă nu acoperă minimumul de subzistență, deși Guvernul are obligația de a asigura o pensie decentă cetățenilor săi și să garanteze ca ea să nu fie mai mică decât coșul minim de consum lunar.

Reclamanta, în luna august 2013, s-a adresat cu o cerere către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, în care a solicitat răspunsul la aceste întrebări, iar la data de 03 septembrie 2013 a primit răspunsul prin care a menționat că cererea urmează a fi readresată Consiliului Municipal Direcția Generală Asistență Socială.

Ulterior, la data de 19 decembrie 2014 a parvenit răspunsul Avocatului Parlamentar nr.03-127-3/14, la solicitarea petiționarei privind încălcarea dreptului la asigurarea unui trai decent din partea statului, prin care a făcut trimitere la mai multe legi și a înaintat propuneri către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

La data de 28 februarie 2015, s-a adresat cu o cerere către Direcția Generală a Consiliului Municipal Chișinău, privind explicarea în ce mod să supraviețuiască cu pensia pe care o primește la momentul actual și care îi ajunge doar pentru achitarea serviciilor comunale. Iar la data de 27 martie 2015, a primit răspunsul prin care a fost făcut trimitere la o listă de servicii gratuite de care beneficiază pensionarii. Însă, starea sănătății reclamantei nu-i permite să se deplaseze la mari distanțe și nici să se alimenteze la cantinele de ajutor social.

Ulterior, după cum a susținut reclamanta, la data de 09 aprilie 2015, a primit un răspuns suplimentar la cererea adresată anterior către Direcția Generală Asistență Socială a Consiliului Municipal Chișinău, în care i s-a recomandat să se adreseze referitor la cuantumul pensiei pe care o primește la Casa Națională de Asigurări Sociale.

Reclamanta a argumentat că nu contestă cuantumul pensiei care i-a fost stabilit pentru anii efectiv lucrați, calculată de Casa Națională de Asigurări Sociale, ci nu este de acord cu politica autorităților publice, deoarece ea nu poate să ducă un mod de viață demn, fără a se simți exclusă de la viața socială.

În opinia reclamantei, nici unul dintre aceste organe nu a dat un răspuns satisfăcător petiționarei care ar permite soluționarea problemei în cauză, considerând că autoritățile publice trebuie să vină cu măsuri eficiente de îmbunătățire a situației în care se află ea, dar să nu subestimeze în continuare situația economică precară în care se află nu doar ea, dar și mulți alți pensionari.

A opinat reclamanta, că i-a fost cauzat un prejudiciu moral, prin fapte ce atentează la drepturile ei nepatrimoniale, în conformitate cu prevederile art.53 alin.(1), 54 din Constituția Republicii Moldova. La fel, reclamanta a respectat procedura prealabilă de adresare în instanța de judecată și a încercat să soluționeze pe cale extrajudiciară pricina, precum și prevederile art.3 alin.(1) art. 14, art. 17 ale Legii nr.793 din 10.02.2000 cu privire la contenciosul administrativ, art. 33, 33¹ ale Legii nr.155 din 05.07.2012 pentru modificarea Codului de procedură civilă.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 27 mai 2016, cererea de chemare în judecată a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2017, a fost respins apelul declarat de Grima Valentina și menținută hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 27 mai 2016.

La data de 10 mai 2017, avocatul Bolocan Ludmila, în interesele Valentinei Grima, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea reclamantei să fie admisă.

În motivarea recursului, a indicat că instanța de apel a interpretat eronat legea.

La data de 12 iulie 2017, Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Familiei, a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea acesteia.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, referința la cererea de recurs, în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către avocatul Bolocan Ludmila, în interesele Valentinei Grima, neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) CPC, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) CPC, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 CPC, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie

capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs a avocatului Bolocan Ludmila, în interesele Valentinei Grima.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) CPC, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către avocatul Bolocan Ludmila, în interesele Valentinei Grima.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecător

Svetlana Filincova,

Judecători

Iurie Bejenaru,

Luiza Gafton